

Sygn. akt: I C 478/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Zawadzki
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marlena Opertowska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r. w Bydgoszczy

sprawy z powództwa Gminy i Miasta C.

przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziałowi Terenowemu w B.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście 00/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IC 478/12

UZASADNIENIE

Powód Gmina i Miasto C. wniosła o zasądzenie od Pozwanego - Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w B. kwoty 82.898,73 zł, tytułem zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 12 maja 2011 roku z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty a ponadto zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu powód twierdził, że w dniu 12 maja 2011 roku Gmina i Miasto C. zawarła z Agencją Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w B. umowę bezzwrotnej pomocy finansowej (...) (...) (...). Na mocy cytowanej umowy Powódka zobowiązała się przystąpić do realizacji prac inwestycyjnych polegających na renowacji kanalizacji sanitarnej w miejscowości C. za pomocą wykonawców wybranych w postępowaniach przetargowych zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych, zaś Pozwana do udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej w wysokości 150.000 zł. Powódka przystąpiła do prac inwestycyjnych w ustalonej przez strony umownym zakresie obejmującym renowację sieci kanalizacyjno - wodociągowej, (w dwóch etapach dokonując odrębnego wyboru wykonawców prac. W pierwszym etapie Powódka wykonała renowację kanalizacji sanitarnej o wartości 93.733;87 zł, z czego Pozwana zrefundowała jej kwotę w wysokości 67.101,27 zł, uznając, że spełnione zostały wymogi zawarte w umowie z dnia 12 maja 2011 roku, a także zasady określone w prawie zamówień publicznych, w szczególności przesłanki zawarte w art 67 ust 1 pkt 3 ustawy pzp. Okoliczność ta jest bezsporna między stronami i nie rodzi żadnych roszczeń po żadnej ze stron. Kwestią budzącą spór jest prawidłowość wykonania II etapu zadania o wartości 82.898,73 zł, albowiem Powódka podzieliła to zadanie na dwie części, zaś Pozwana twierdzi, że nie dysponowała wystarczającymi

przesłankami dla takiego postępowania co rodzi dla niej ujemne skutki prawne w postaci niemożności wypłacenia pozostałej do wykorzystania kwoty bezzwrotnej pomocy finansowej.

Po konsultacjach m.in. z kierownictwem Spółdzielni Mieszkaniowej w C. stwierdzono, że aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie tej kanalizacji należy przede wszystkim wykonać nowe przyłącze rur o średnicy 250 mm, z jednoczesnym włączeniem go do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Dopiero po wykonaniu tego zadania można było za

pozostałą kwotę wykonać kolejny remont jakiegoś odcinka kanalizacji. Z przeprowadzonego rozeznania rynkowego co do ceny wykonania takiego przyłącza wynikało, że koszt całkowity tego zadania powinien zamknąć się kwotą około 40.000,00 zł. Na remont pozostałoby wówczas około 43.000,00 zł. Ponieważ każda z tych kwot nie przekraczała 14.000,00 euro Powód postanowił, że wybór najkorzystniejszego wykonawcy nastąpi w formie złożenia oferty przez zainteresowane firmy bez konieczności stosowania procedur ustawy „Prawo zamówień publicznych” art 4 ust 8 -Dz.U. z 2010 roku, nr 113 poz.759 z póź.zm. Przy podejmowaniu tej decyzji Powód kierował się jednocześnie zapisami art 44 ust 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku „O finansach publicznych” tj. uczciwą konkurencją, jawnością oraz formą pisemną. Stosując się do przytoczonych ww. przepisów Powód zażądał złożenia ofert w formie pisemnej. Na złożone propozycje otrzymał dwie oferty pisemne. Jedna z nich zawierała propozycje szczegółowe, druga natomiast zawierała propozycje całościowe na wykonanie obydwu zadań. W celu porównania obydwu ofert Powód dokonał przeliczenia oferty całościowej i dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty. Należy podnieść, że pozwana zgłosiła wątpliwości dopiero na etapie rozliczenia całego przedsięwzięcia i zaczęła kwestionować zasadność zastosowanych procedur, a także kwestionować wybór poszczególnych wykonawców, oraz zakres wykonywanych robót. Ubocznie należy podnieść, że w piśmie tym Pozwana podała, że „zmuszona jest odstąpić od umowy” i uznać ją na etapie dotychczas wypłaconych i rozliczonych środków finansowych w kwocie 67.101,27 zł, a wniosek Gminy o przygotowanie aneksu uznać za bezprzedmiotowy. Zdaniem Powoda informacja ta nie ma cech skutecznego oświadczenia woli strony umowy i dlatego też nie wywołuje żadnych skutków prawnych i z tych względów żądanie Powoda jest uzasadnione i zasadne.

Powódka wykonała inwestycje, które były objęte dotacją przyznaną przez Pozwaną i że dotacja ta nie została w pełni wykorzystana albowiem Pozwana bezpodstawnie odmawia wypłaty pozostałej kwoty bezzwrotnej pomocy finansowej w wysokości objętej żądaniem pozwu.

Pełnomocnik Powoda w dniu 6 lutego 2012 roku wezwał Pozwaną do uiszczenia na rzecz Powódki kwoty dochodzonej pozwem, jednakże Pozwana w piśmie z dnia 28 lutego 2012 roku zakwestionowała zasadność wypłaty żądanej kwoty podając, że naruszono procedury zawarte w r zamówieniach publicznych a opisane w par. 7 w/w umowy, dotyczące w szczególności niedozwolonego podziału inwestycji na części i niestosowanie

podstawowej procedury przetargowej, jaką jest przetarg nieograniczony.

Zdaniem Powoda istniały przesłanki faktyczne i prawne do przeprowadzenia inwestycji w taki sposób jak to zostało dokonane i jego zdaniem należy uznać odmowę Pozwanej za bezpodstawną i sprzeczną z zawartą umową między stronami. W tym stanie rzeczy zdaniem powoda wniesienie pozwu okazało się konieczne a jego żądania uzasadnione. Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa, twierdząc w uzasadnieniu, że wbrew sugestiom powoda zarzucającego zakwestionowanie przedłożonych dokumentów dopiero na etapie rozliczenia, podkreślić należy, że zawarta umowa w swej treści nie przewidywała konieczności konsultowania przez powoda podejmowania poszczególnych czynności, stąd ani powód nie konsultował ich w toku prac, ani pozwany nie żądał żadnych konsultacji. Umowa zastrzegała jedynie obowiązek stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Co więcej podstawą rozliczenia było m.in. oświadczenie powoda o przestrzeganiu przepisów tej ustawy (par. 5 umowy). Oświadczenie takie zostało przez powoda złożone. Kierując się postanowieniami umowy pozwany w chwili składania przez powoda wniosku o rozliczenie umowy zażądał przedłożenia poprawnie wypełnionych, wymaganych umową oświadczeń, faktur, protokołów odbioru i umów oraz innych istotnych dokumentów. Po korygowaniu błędów formalnych przedkładanej przez powoda dokumentacji, dokonano jej oceny merytorycznej i stwierdzono naruszenie ustawy Prawo zamówień publicznych, a tym samym również zapisów ustawy. Powód wyjaśnił podstawy odstąpienia od

stosowania ustawy powołując się na okoliczności niemające znaczenia w sprawie dotyczące oddalenia poszczególnych części od siebie innych numerach działek i rodzaju wykonywanych prac (budowa przyłącza i remont kolektora). Zdaniem pozwanego zgodnie z art. 32 ust 2 ustawy prawo zamówień publicznych, w przedmiotowej sprawie doszło do bezprawnego podziału zamówienia, co spowodowało obniżenie kwoty zamówienia poniżej progu ustawowego 14 tys. Euro. Mając powyższe na uwadze zdaniem pozwanego powództwo winno być oddalone.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Nie budzi wątpliwości, że w dniu 12 maja 2011r. doszło do zawarcia pomiędzy Gminą i Miastem C. a Agencją Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w B. umowy o bezzwrotnej pomocy finansowej (...)(...) (...). Zgodnie z

§2 umowy przedmiotem umowy było udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej na uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowości C. poprzez renowację odcinków osiedlowej sieci kanalizacyjnej, przejętej przez Beneficjenta w formie umowy o nieodpłatnym przekazaniu z dnia 20.12. (...), znak: (...) (...) - (...), która wraz z protokołem zdawczo-odbiorczym z 20.12.2002r. stanowić będzie załącznik do umowy.

Na mocy cytowanej umowy Powódka zobowiązała się przystąpić do realizacji prac inwestycyjnych polegających na renowacji kanalizacji sanitarnej w miejscowości C. za pomocą wykonawców wybranych w postępowaniach przetargowych zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych, zaś Pozwana do udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej w wysokości 150.000 zł. Natomiast zgodnie z § 5 umowy ostateczne rozliczenie bezzwrotnej pomocy finansowej miało nastąpić po zakończeniu wykonania zadania, stwierdzonym protokolem odbioru całości inwestycji z udziałem przedstawiciela Agencji oraz po przedłożeniu przez powoda w terminie 30 dni rozliczenia potwierdzonego przez służby księgowości i osobę reprezentującą powoda wraz z potwierdzonymi kserokopiami rachunków i faktur. Do rozliczenia powód zobowiązany był dołączyć:

- oświadczenie o przestrzeganiu przepisów prawa zamówień publicznych przy realizacji przedsięwzięcia,
- potwierdzenia przez powoda faktu zrealizowania całości lub określonego etapu przedsięwzięcia,
- uwierzytelnione kopie umów z wykonawcami,

- uwierzytelnione kopie protokołów odbioru robót, potwierdzone przez inspektora nadzoru budowlanego,

- oświadczenia, że nie korzystał w części finansowanej przez Agencję z pomocy innych źródeł.

Istotnym elementem zawartej umowy zdaniem Sądu był zapis § 7, który nakazywał między innymi do przestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych przy realizacji zadania oraz wykorzystania bezzwrotnej pomocy finansowej zgodnie z przeznaczeniem.

Dowód- mowa o bezzwrotnej pomocy finansowej (...) (...) - (...) nr rejestru (...) (k. 7-9), pismo Powódki z dnia 13.12.2012 Pismo Powódki z dnia 15.12.2012 r.; zeznania świadka J. B. (k.64-

65v); zeznania świadka M. R.) (k.65v- 66v);

Bezsporną jest, że przed przystąpieniem do realizacji I etapu inwestycji polegającego na usunięciu awarii sieci, dokonano wyboru wykonawcy z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Pozwany nie zarzucał powodowi samego podziału zamówienia, gdyż stosując przepisy ustawy prawo zamówień publicznych powód mógł podzielić zamówienie na części i dokonać wyboru poszczególnych wykonawców na poszczególne części zamówienia, a jedynie brak podstaw do zaniechania stosowania w/w ustawy z uwagi na dokonany podział. Mimo tego w ocenie Sadu powód nie spełnił jednego z warunków umowy w części dotyczącego II etapu inwestycji tzn. nie wyłonił wykonawcy w ramach ustawy o zamówieniach publicznych. Powód zawarł w dniu 19.09.2011r. umowę Nr (...) z S. P. - prowadzącym Firmę Handlowo- (...). Na mocy powołanej umowy zamawiający zlecił

usługę polegającą na wykonaniu przyłącza kanalizacji ściekowej w miejscowości C. z włączeniem do gminnej sieci kanalizacyjnej z rur o średnicy 250 mm długości 50 mb. Strony ustaliły, że usługa zostanie wykonana w terminie od dnia 20.09.2011 r. do dnia 30.09.2011 r. Za właściwe wykonanie usługi powód zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia w kwocie 31.700,00 złotych. W tym samym dniu powód zawarł z tym samym wykonawcą umowę Nr (...) na mocy, której usługodawca zobowiązał się do remontu kanalizacji ściekowej w dzielnicy mieszkaniowej C. gmina C. z rur o średnicy 200 mm długości 60 mb. W zakres prac wchodziła również naprawa studni kanalizacyjnych na remontowanym odcinku kanalizacji. Strony zgodnie ustaliły, że usługa zostanie wykonana w terminie od dnia 20.09.2011 r. do dnia 30.09.2011 r. Za wykonanie usługi powód zobowiązany był do zapłacenia wynagrodzenia w kwocie 35 800,00 złotych.

Dowód- oferty i kosztorys (k.37-39); umowa Nr (...) oraz umowa Nr (...) (k.41-42); zeznania świadka J. B. (k. 64-65v); zeznania świadka M. R.) (k. 65v – 66v);

Zdaniem Sądu realizacja zadania określonego powyższymi umowami była przewidziana do realizacji w tym samym terminie tj. do 30.09.2011 r. i dotyczyła jednego zadania tj. uporządkowania gospodarki ściekowej w miejscowości C. przez renowację odcinków osiedlowej sieci kanalizacyjnej o wartości przekraczającej 14 tys. euro. Dokonanie podziału tego zadania na elementy spowodowało obniżenie progu poniżej wymaganego ustawą. Sama konieczność rozpoczęcia prac od określonego punktu czy zadania nie przesądzała w żaden sposób o tym, że umowa zawarta z powodem dotyczyłaby kilku zadań. Tym samym pomimo złożenia przez powoda oświadczenia o zachowaniu przepisów ustawy prawo zamówień publicznych zdaniem Sądu nie było podstaw do uznania faktycznego wykonania powyższego zobowiązania bowiem powód nie dysponował wystarczającymi przesłankami do podzielenia drugiego etapu zadania o wartości 82 898,73 zł na dwie części i zawarcia z wykonawcą dwóch umów, gdzie wartość każdej z nich nie przekraczała 14 000 euro.

Dowód: Oświadczenia powoda o przestrzeganiu przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (k.34-35); notatka służbowa z 16.09.2011 r.(k.36); pismo porwanego z 13 grudnia 2011 r., pismo z 14 grudnia 2011 r, pismo z dnia 20 stycznia 2012 roku pismo z dnia 6.02.2012 roku (k10-14).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedstawione przez strony dokumenty, z których Sąd przeprowadził dowód, oraz na podstawie zeznań świadków. Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zebrane w sprawie, albowiem zostały sporządzone we właściwej formie, przewidzianej dla tego typu dokumentów. Były przejrzyste i jasne. Ich autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W sprawie mają zastosowanie przepisy ustawy z 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759) oraz ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240; ost zm. Dz.U. z 2010 r. Nr 123, poz. 835). Zamówienia publiczne to umowy odpłatne zawierane między zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane.

Prawo zamówień publicznych nie stosuje się do zamówień publicznych i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 000 euro (art. 4 ust. 8 ustawy). Należy podkreślić, że jest to wartość netto - tj. bez podatku od towarów i usług. Dzięki temu zamawiający przy postępowaniach o niewielkiej wartości zwolnieni są z obowiązku zachowania warunków formalnych określonych w przepisach ustawy i mogą stosować zasady odpowiadające faktycznemu efektowi ekonomicznemu.

Ustalenie wartości zamówienia dokonuje się z uwzględnieniem średniego kursu złotego w stosunku do euro, ustalonego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 16.12.2011 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz.U. Nr 282, poz. 1650).

Zaznaczyć jednak należy, że zamówienia o wartości nieprzekraczającej 14 000 euro nadal są zamówieniami publicznymi w każdym przypadku, gdy zamawiający zawrze z wykonawcą odpłatną umowę o wykonanie usługi,

dostawy czy też o roboty budowlane. Tak, więc w celu ustalenia, czy zachodzi obowiązek stosowania przepisów ustawy, zamawiający musi dokonać oszacowania wartości zamówienia. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy, zamawiający nie może, w celu uniknięcia stosowania przepisów cytowanej ustawy, dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości. Dlatego w celu stwierdzenia, czy zamawiający może nie stosować tych przepisów, należy ustalić, czy zamawiający nie podzielił zamówienia na części i tym samym nie zaniżył jego wartości. Oceny tej trzeba dokonać na podstawie dokonywanych przez zamawiającego zamówień. Podstawą do uznania, że mamy do czynienia z samodzielnymi zamówieniami, jest przyjęty okres realizacji projektu, który nakazuje traktować dane zamówienia, które mają być wykonane w ramach projektu, jako jedno zamówienie. Warunkiem takiej kwalifikacji jest możliwość oszacowania usług, dostaw lub robót budowlanych, które mają być wykonane i sfinansowane w ramach projektu, dla całego okresu jego realizacji.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie powód podzielił zamówienia na części i tym samym zaniżył jego wartości. Wynika, to ze szczegółowej analizy dołączonych do akt sprawy dokumentów a szczególności umów, które powód zawarł z S. P. w dniu 19.09.2011r. tj. umowę Nr (...) - na mocy, której zamawiający zlecił usługę polegającą na wykonaniu przyłącza kanalizacji ściekowej w miejscowości C. z włączeniem do gminnej sieci kanalizacyjnej z rur o średnicy 250 mm długości 50 mb. Strony ustaliły, że usługa zostanie wykonana w terminie od dnia 20.09.2011 r do dnia 30.09.2011 r. i w tym samym dniu powód zawarł z tym samym wykonawcą umowę Nr (...) na mocy, której usługodawca zobowiązał się do remontu kanalizacji ściekowej w dzielnicy mieszkaniowej C. gmina C. z rur o średnicy 200 mm długości 60 mb. Wykonanie umowy miało nastąpić w tym samym okresie tj. od dnia 20.09.2011 r do dnia 30.09.2011r.

Mając powyższe na uwadze w ocenie Sądu pozwany mając te okoliczności na uwadze złożył skuteczne oświadczenie o odstąpieniu od umowy w trybie § 9 umowy o bezzwrotnej pomocy finansowej (...) (...) - (...) nr rejestru (...). Dlatego powództwo należało oddalić. O kosztach postanowiono na podstawie art. 98 k.p.c.